

הזדמנות אסטרטגית: ככה חיזבאללה כורך את החבל סביב צווארו

written by פרופ' קובי מיכאל | 04.03.2026

ארגון הטרור חיזבאללה הוכה קשות על ידי ישראל במהלך ספטמבר-אוקטובר 2024 ונאלץ להסכים להפסקת אש המעוגנת בהסכמה עם ארה"ב לחופש פעולה ישראלי למול כל מאמץ שיקום והתעצמות. ואכן, מאז הפסקת האש, ובמשך כל שנת 2025 ותחילת 2026, הפליא צה"ל את מכותיו בארגון בכל רחבי לבנון והקשה עליו מאוד את תהליך השיקום וההתעצמות מחדש.

נפילת משטר אסד בסוריה סגרה על הארגון ממזרח, כאשר נשיא סוריה החדש, אחמד א-שרע הנחה את כוחותיו שלא לאפשר חופש תנועה והברחות למחבלי חיזבאללה, ואף יזם מספר התקפות על בסיסי הארגון שבסמיכות לגבול. היחלשותה של איראן הכבידה גם היא על יכולתו של הארגון להתאושש, למרות מאמצים לשוב ולספק את הארגון בנשק, ובעיקר בכסף.

על כל אלו נוסף השינוי הפוליטי בלבנון עצמה. מפלגת אמל השיעית הפנתה עורף לחיזבאללה ומנהיגה, נביה ברי, התנגד פומבית ונחרצות לכל ניסיון לתקוף את ישראל ולגרור את לבנון למלחמה נוספת. נשיא לבנון, ג'זף עאון, פעל גם הוא ברוח זו, למרות שלא הצליח לכפות על צבא לבנון את פירוק הארגון מנשקו ברוח ההתחייבויות שקיבל על עצמו.

חיזבאללה הצליח לשקם חלק מיכולותיו באופן מאוד מוגבל, אלא שהריק המנהיגותי הצבאי ובעיקר הפוליטי שנוצר בארגון הקשה מאוד. נעים קאסם נעדר את הכריזמה והניסיון של חסן נסראללה, ולא הצליח להשרות ביטחון בקרב אנשי הארגון ולהובילו ביד רמה ובוטחת.

ולמרות כל התנאים הקשים אליהם נקלע ארגון הטרור וחרף אזהרותיה המפורשות והפומביות של ישראל, בחרו בחיזבאללה לתקוף, כמהלך של הזדהות עם המשטר האיראני וכתמיכה במאמציו הצבאיים. ואולי אף בהנחייתו באמצעות פתיחת חזית נוספת מול ישראל.

אלא שהפעם, הארגון מצא את עצמו בפני ישראל נחושה ומוכנה. בפני צה"ל, שהכין את עצמו להשלמת משימת פירוק הארגון, שלא הושלמה בשל הפסקת האש שנכפתה על הצדדים. צה"ל היה כקפיץ דרוך, שהשתחרר ברגע שחיזבאללה שיגר את הרקטה הראשונה. התגובה הייתה מהירה, נחרצת ואגרסיבית, אך בעיקר סדורה. נדמה שהפעם, צה"ל לא ירפה טרם השלמת המשימה.

ההנהגה הלבנונית, ובכללה מפלגת אמל השיעית, כמו גם רוב הציבור הפלסטיני ונראה שהפעם גם חלק גדול מהאוכלוסייה השיעית עצמה, שטרם התאוששה מהחורבן שהושת על דרום לבנון ועל הדאחיה בבירות, בחרו לגנות את חיזבאללה. לא יהיה זה מופרך להניח, שהפעם מייחלים כל אלו לכך שישראל אכן תשלים את המלאכה ותסיים את המערכה בפירוק הארגון מיכולותיו

ההבנה היא שתוצאה כזו תאפשר ללבנון להתנרמל, לשקם את הפוליטיקה, לאחות שסעים מבית ולהשתקם כלכלית. חיזבאללה כבר אינו נתפס כמגן לבנון אלא כמבצר איראני קדמי, כארגון המשרת את האינטרסים האיראניים גם במחיר אינטרסים חיוניים של לבנון.

חולשתו חיזבאללה מחד גיסא והתוכנית הסדורה של צה"ל, לצד נחישות ההנהגה הישראלית להשלים את המלאכה מאידך גיסא, במציאות בה הקשב הבינלאומי נתון למלחמה באיראן והלגיטימציה, לעת עתה לפחות, נתונה לישראל (ואולי חשוב מכול, התמיכה האמריקנית במהלך התגובה) מייצרים את התשתית האופטימלית לעיצוב מחדש של המציאות בגבולה הצפוני.

חולשת חיזבאללה וההיערכות המוקדמת מאפשרים שמירה של שגרת החיים בגבול הצפון ולכן גם לא נשקלה אפשרות של פינוי תושבים.

לכשתסתיים המערכה ולכשיוחלש חיזבאללה עד לרמה בה תוכל הפוליטיקה הלבנונית להתנתק מהשפעתו המזיקה ולהוציא את לבנון לדרך חדשה ולשיקומה, נפתח צוהר של ממש להצטרפותה של לבנון להסכמי אברהם. גם אם יתמהמה, בוא יבוא.

מתקפת 7 באוקטובר תיצרב בתודעה הלאומית של העם בישראל לדורי דורות, אלא שמתוך החשיכה והאופל הצליחה ישראל להפוך את היוצרות ולהוביל שורה של מהלכים, שהובילו בתורם לשינוי טקטוני של הארכיטקטורה האזורית. אנחנו רק בתחילתה של דרך, שההישגים המקווים של "שאגת הארי" אך ירחיבוה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 03 במרץ 2026.